

Veldwaarnemingen CXXXXI

Verzameld door Henk J. Lichtenbeld

Inzenders van waarnemingen worden verzocht hun gegevens zo spoedig mogelijk na waarneming, liefst tweemaandelijks, in te zenden.

Waarnemingen van zeldzame soorten, zie daarvoor de lijst van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (Het Vogeljaar 25 (1) : 13) en bijzondere waarnemingen, gaarne met uitgebreide omschrijving en zo mogelijk met foto's.

Bij alle waarnemingen naast de plaats van waarneming ook de gemeente vermelden.

Kuifduiker. 2-1-85 3 ex. Brouwersdam (W. Pompert, J. Zwaaneveld, J. Walhout, B.J. Wattel, A. Ovaa); 12-1-85 1 ex. op Westerschelde, thv. spui kom Ritthem (R. van Ouwkerk); 28-1-85 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 30-1-85 2 ex. Kornwerderzand (P.J. de Boer); 7-2-85 1 ex. in jachthaven, Delfzijl (A.H. Bulthuis); 17-2-85 10-tal ex. Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 10-3-85 1 ex. winterkleed, Zuidpier, IJmuiden (H. van der Geest, J. Zwaaneveld); 12-3-85 6 ex. winterkleed, Oostvoornse Meer, Oostvoorne (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 16-3-85 17 ex. aldaar (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers); 6-4-85 tenm. 4 ex. aldaar (idem); 17-4-85 4 ex. spaarbekken bij Zandvoort (C.J. Groenendaal); 18-4-85 1 ex. prachtkleed, natuurreservaat De Keienhurck, Middelbeers (A.E.M. Calon); 24-4-85 1 ex. zomerkleed, Beerkanaal, Maasvlakte (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers); 5-5-85 1 ex. zomerkleed, Landschotse Heide, Middelbeers (J. Vrolijk).

Geoorde Fuut. 2-1-85 1 ex. Brouwersdam (J. Walhout, B.J. Wattel, A. Ovaa, W. Pompert, J. Zwaaneveld); 3-1-85 1 ex. op zee, bij Westkapelle (A. Ovaa); 16-1-85 8 ex. Veerse Meer, bij sluizen van kanaal door Walcheren (L. Camps); 3-2-85 6 ex. Polredijk, Veerse Meer (A. Ovaa); 17-2-85 3 ex. Veerse Dam zee-

zijde (A. Ovaa), 10-tal ex. Brouwersdam (P. Symens, E. Hoelrechts, D. Vandeput, H. Blockx); 13 en 19-2-85 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 6-4-85 10 ex. zomerkleed, Oostvoornse Meer, Oostvoorne (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers); 13-4-85 3 ex. zomerkleed, 't Bovenwater, O.Flev. (idem); 18-4-85 2-3 ex. Davidsplassen, Dwingelose Heide (L.J.R. Boon); 5-5-85 3 ex. Tribune, AW-duinen (E. Weygertse); 25 en 26-5-85 9 ex. in zomerkleed 't Bovenwater, O.Flev. (L.J.R. Boon, S. Gobin, N. Kwint, A. Ovaa, M. Lucas, F. Arts); 6-6-85 2 ex. aldaar (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 22-6-85 2 paartjes met resp. 1 en 2 pulli Uffelterheide, Westerzand (L.J.R. & A.H.M. Boon).

Noordse Stormvogel. 30-3-85 dood ex., kop Afsluitdijk, Friese kant (P.J. de Boer); 28-4-85 1 ex. in sloot aangetroffen langs binnenkant dijk Emmapolder bij Noordpolderzijl. Naar asyl gebracht te Winneveer. (A.C. & Joh. van Klinken, M.B. van Klinken-de Boer).

Grote Zilverreiger. 13-4-85 ad. ex. Praamweg, foeragerend in slootkant Z.Flev. (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers, F. van Dijken); 20-5-85 1 ex. vliegend r.N., De Bloccq van Kuffeler, Z.Flev. (W. Elderbroek, W. Pompert, J. Wierda, J. Zwaaneveld); 25-5-85 1 ex. foer., Hoge Knarsluis, Flev. (I. & E. Nieuwstraten, R. van Tilburg, N. Kwint, L. Boon).

Kwak. 15-5-85 ad. ex. landde in schemering, Rammekeenshoek, Ritthem (R. van Ouwkerk).

Woudaapje. 22-4-85 1 ex. Zouwe, Ameide (J. Polfliet, N. van Duivendijk); 23-6-85 2 ♂♂ roepend en 1 ♀ Nieuwkoopse Plassen (L.J.R. Boon, M. Olthoff, P. van Wetter, H. van der Jeugd, R. Kuil, E. Nieuwstraten).

Zwarte Ooievaar. 19-4-85 2 ex. cirk. boven Rhenoy (W. de Jong, De Dompfoorn 19(2):26); 30-4-85 1 ex. t.N. van Oostwold r.ZO (A.C. & Joh. van Klinken, M.B. van Klinken-de Boer); 25-5-85 1 ex. hoog schroevend r.Z. Oudemirdum, Gaasterland (O.W. Zijlstra, J. de Jong).

Brilduiker. 27-1-85 ♀ Nieuwe Maas, Schiedam (F.H. van der Lee); 2-2-85 ♂ in Apeldoorns Kanaal bij Heerde (E. de Boer); 14-2-85 ♀ stuw Maurik (D.S. Tuynman); 16-2-85 1 ex. wak Oranjekom, AW-duinen (C.J. Groenendaal); 3-3-85 100 ex. grindgaten, Roermond (P.J.M. Evers, J.A.M. Bontemps).

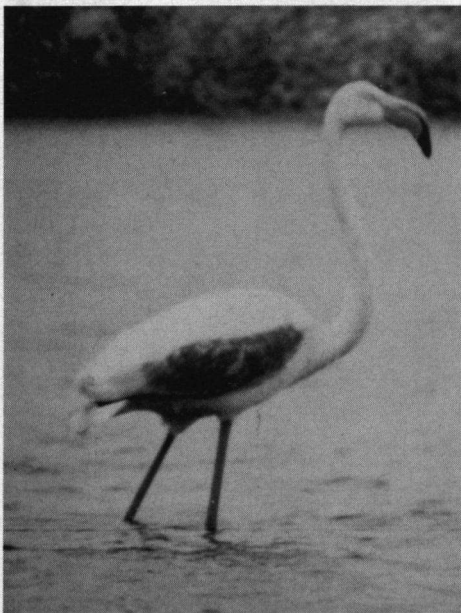
Zwarte Zeeëend. 28-1-85 ♂ pont Buitenhuizen, Noordzeekanaal r.W. (J.J. Spaargaren); 30-1-85 ♀ geëend De Bloccq van Kuffeler, Z.Flev. (W.B. van Eijk).

Eidereend. 11-5-85 subad. ♂ Millingen aan de Rijn (A. Ovaa).

Witkoepeend. 24-2-85 ♀ ex. Schellingwouderbrug, Amsterdam (J.J. Spaargaren, T. Damm e.v.a.).

Middelste Zaaigbek. 26-1-85 175 ex. havens, Harlingen (P.J. de Boer); 27-1-85 2 ex. Nieuwe Maas, Schiedam (F.H. van der Lee); 3-3-85 4 ex. grintgaten, Roermond (P.J.M. Evers, J.A.M. Bontemps); 10-3-85 ♂ Pampushaven, Z.Flev. (M. De Coster, J. Nysten, H. Blockx, C. Devidene, S. Verfaillie); 21-4-85 2 ♀♀ en 2 ♂♂ foer., strand, IJmuiden (E. Weygertse); 18-5-85 3 ♀♀ en 2 ♂♂ bij Hompelvoet, Grevelingenmeer (R. van Westrienen e.a.).

Casarca. 10-11-84 1 ex. tussen Koudekerkse Inlaag en Stolpweg (echtp. I.C. Koster-van Moorsel); 17-11-84 5 ex. omg. De Vaart, Z.Flev. (D. Woets); 30-12-84 ad. ex. Frederikspolder, Kortgene (L.M.J. van den Bergh); 3-1-85 ♂ Kamperland, Noord-Beveland (I. Tramper); 5-2-85 ad. ex. noordkant Grevelingendam, O. van Den Bommel (W.B. van Dijk); 16-2-85 2 ex. wak Oranjekom, AW-duinen (C.J. Groenendaal); 3-3-85 ♀ De Brandt, Stevensweert (P.J.M. Evers, J.A.M. Bontemps); 6-3-85 ♀ uiterwaarden, Opheusden (A.

Europese Flamingo, *Ph. ruber roseus*, Oostvoornse Meer, Oostvoorne, 16 maart 1985.
Foto: Albert Noorlander.

Ovaa); 25 en 26-4-85 1 ex. Nes, Ameland (P. Maréchal).

Dwerggans. 5-2-85 1 ex. Dordtse Kil, Dordrecht (P. Wolf), onv. ex. foer. tussen Brandganzen, O. van Stelendam bij Scheelhoek, met ringen: rood-zilver, zwart-blauw (W.B. van Eijk); 24-2-85 1 ex. Dordtse Biesbosch (P. Wolf, K. Beeker).

Sneeuwganzen. 26-1-85 3 ad. ex. tussen circa 200 Riet- en 60 Kolganzen tussen Killebeekseweg en Veluwe-meer bij Hoophuizen (F. Kalsbeek); 30-1-85 3 onv. ex. foer. tussen Kolganzen, Gooiseweg, Z.Flev. (W.B. van Eijk); 17-2-85 ad. ex. Bocht van Bath (P. Symens, E. Hoelrechts, H. Blockx); 18-2-85 ad. ex. Waal en Burg, Texel tussen 120 Grauwe Ganzen (J.J. Spaargaren, T. Damm); 1-3-85 ad. ex. tussen Grauwe-, Kolen Brandganzen, Praamweg, Z.Flev. (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 3-3-85 1 ex. tmv Kolganzen, omg. Woudsend (F. Dorel, H., J. & P. Nobel); 3-4-85 2 ex., waarvan waarschijnlijk 1 bastaard, rondvl. met Grauwe Ganzen, Davidsplassen, Dwingelose Heide (L.J.R. Boon); 6-6-85 ad. ex. in groep Grauwe Ganzen op bouwland langs Oostvaardersdijk, kmp. 17,3 Z.Flev. (W. Pompert, J. Zwaaneveld). Zwarte vleugelpunten, roze snavel en poten goed zichtbaar.

Canadese Gans. 10 t/m 22-1-85 19 ex. Bethunepolder, Maarsse (A. Noorlander, E. Russer e.v.a.); 27-1-85 18 ex. foer., uiterwaarden IJssel bij Zutphen (D. & J. Karssenberg); 10-2-85 9 ex. tussen Wilde Zwanen, Praamweg Z.Flev. (H. & P. de Nobel); 16-2-85 16 ex. Zwarte Water, Genemuiden (P. van Gaalen); 23-2-85 1 ex. tussen Rietganzen, Oranjepolder Arnemuiden (A. Ovaa); 24-2-85 32 ex. Den Nul (IJssel) (P. van Gaalen), 8 ex. haven, Maasbracht (P.J.M. Evers, J.A.M. Bontemps); 27-2-85 ca 200 ex. Olburgen, gem. Steenderen (A.P. & H.G. Feijen); 1-3-85 24 ex. samen met 231 Wilde Zwanen, Praamweg, Z.Flev. (P.J.M. Evers, J.A.M. Bontemps); 10-3-85 2 ex. met 47 Wilde Zwanen, foer. omg. Pampushaven, Z.Flev. (M. De Coster, J. Nysten, H. Blockx, C. Devidene, S. Verfaille).

Roodhalsganzen. 3-3-85 1 ex. tussen Kolganzen, omg. Makkum (F. Dorel, H., J. & P. de Nobel).

Wilde Zwaan. 1-6-85 zeer waakzaam ad. ex., foer. In griendcomplex, 1 km t.W. van Pannerden. Maakte gezonde indruk (H.C. Brinkert).

Rode Wouw. 8-1-85 tot 30-1 1e jrs. ex. Bethunepolder, Maarsse, vanaf 2-2-85 Oostelijke Binnenpolder, aldaar (A. Noorlander E. & H. Russer e.v.a.); 25-3-85 1 ex. laag overvl. polder Oud Schaik, Leerdam (G. van Zanten, De Dompchoorn 19(2):26); 30-3-85 1 ex. boven Schelphoek, Schouwen-Duiveland (C.G. van

Leeuwen); 1-4-85 1 ex. overvl. Egelshoek, Maartensdijk (A. Noorlander); 3-4-85 en 5-4 1 ex. Schelphoek, Schouwen-Duiveland (C.G. van Leeuwen); 25-5-85 1 ex. samen met Zwarte Wouw, r.N., Oudemirdum, Gaasterland (O.W. Zijlstra, J. de Jong); 2-6-85 1 ex. boven Schoonrewoerdse Wiel, Leerdam (De Dompchoorn 19(2):26); 7-7-85 1 ex. langs bosrand Terwuppung, gem. Stadskanaal (G. Westerhof, G. Willemssen).

Zwarte Wouw. 11-5-85 1 ex. boven Volvo-Beesd bij Mariënwaard (W. de Jong, De Dompchoorn 19(2):26); 16-5-85 1 ex. r. Vianen, bij Meerkerk (W. Jongejan e.a.); 17-5-85 ad. ex. bij Herveld, Valburg Gld. (L.M.J. van den Bergh, F. van Driel).

Visarend. 5-2-85 foer. vlucht, langs noordkant Grevelingendam (W.B. van Eijk); 18-4-85 1 ex. r.NW, waterwingebied Dishoek (J. Walhout, P. van Tuil); 11-5-85 1 ex. foer., fort Rammekens, Riththem (J. Tramper, K. Minnaar, R. van Ouwkerk, J. Walhout, G. Davidse); 14-5-85 ad. ex. boven Vinkeveense plassen (R. Pieter-son); 17-5-85 1 ex. met prooi, overvl. r.N. bij Hoorn, Terschelling (E. Nieuwstraten, N. van Duivendijk).

Porseleinhoen. mei '85 3 roepende ex. Wageningse Waarden, Wageningen (A. Ovaa e.a.); 25-5-85 roepend ex. Mokkeband, Gaasterland (O.W. Zijlstra, J. de Jong).

Klein Waterhoen. 1-3-85 ♂ dood draadslachtoffer Pen-Centrale, Diemen, tevens nog 26 dode vogels in 9 soorten (M.N. Koch); 16-6-85 roepend ♂ ex. Bots- hol, Abcoude (R. Kuil, L.J.R. Boon); 24-6-85 ♂ ex. roepend Harderbroek, O.Flev. (M. Olthoff, P. van Weter, H. van der Jeugd, R. van Tilburg).

Grote Trap. 18-1-85 2 ex. in Noetseler Es bij Nijverdal (Hallink, med. J.H. Alferink).

Breedbekstrandloper. 12-5-85 1 ex. In zomerkleed tussen ongeveer 20 Bontbekplevieren en 2 Ter- mincks Strandlopers langs de Knardijk Z.Flev. (H. van der Geest, J. Zwaaneveld).

Zwartkopmeeuw. 15 tot 21-4-85 2 ad. ex. in kokmeeu- wenkolonie, Rammekenshoek, Riththem (R. van Ou- werkerk, J. Walhout, A. Ovaa e.a.); 17-4-85 2 ex. in 2e zomerkleed over Zilveren Schot, Veere (A. Ovaa); 11-5-85 2 ad. ex. meeuwenkolonie, Oostvaardersdijk, Z.Flev. (A. Noorlander, E. Russer, J. Folkers); 21-5-85 1-2 ex. roepend r.N. over Kwistenburg, Veerse Meer (A. Ovaa).

Hop. 11 en 14-6-85 foer. ex. bij Oosterend, Terschel- ling (R. van Westrienen e.v.a.).

Boomleeuwerik. 3-1-85 37 ex. Helvoirtse Broek, Hel- vort (L.M.J. van den Bergh).

Boerenzwaluw. 3-4-85 4 ex. rondvl. Davidsplassen,

Canadese Ganzen, Winkelweg, Zuidelijk Flevoland, 27 januari 1985.

Foto: Arnoud B. van den Berg.

Canadese Gans en Eidereenden, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen, 23 maart 1985.

Foto: G.L. de Hoog.

Dwingelose Heide (L.J.R. Boon).

Noordse Gele Kwikstaart. 29-4-85 ♂ in zomerkleed op bollenland Zwarte Laan, Lisse, samen met Gele, Engelse Gele en Witte Kwikstaarten (W. Pompert, J. Zwaaneveld); 12-5-85 ♂ in zomerkleed langs Oostvaardersdijk kmp. 7,5, Z.Flev. (H. van der Geest, J. Zwaaneveld).

Roodborsttapuit. 8-3-85 ♂ en ♀ Kil van Hurwenen (L.M.J. van den Bergh); 7-4-85 ♂ en ♀ roepend Davidsplassen, Dwingelose Heide (L.J.R. Boon).

Fluiter. 4-5-85 zingend ex. Wapserveensche Aa, t.Z. van Wapse gem. Diever (L.J.R. Boon, D.T. Boon-Martinus); 26-5-85 zingend ex. bos bij Kiepenburg Fr. (O.W. Zijlstra, J. de Jong).

Grauwe Gors. 15-5-85 2 zingende ♂♂ Rosmalense Hoeve (L.M.J. van den Bergh); 18-5-85 2 zingende ♂♂ bij Berg L. (H. van der Geest, W. Pompert, J. Zwaaneveld).

■ H.J. Lichtenbeld, Valparaisodreef 47, 3563 VL Utrecht, 030-611 172.

Vlaamse Jeugdbond voor Natuur studie en Milieubehoud 'Natuur 2000' vzw

Wie in 1986 'Het Vogeljaar' wil blijven ontvangen, dient nu reeds spoedig Bfr. 350 te storten op rekening 000-328866-36 van de VJNM 'Natuur 2000', Bervoetstraat 33, 2000 Antwerpen, met vermelding 'abonnement Het Vogeljaar 1986'. De gewone bondscontributie voor 1986 (inclusief abonnement op het bondsblad 'Beenbreek') bedraagt Bfr. 300. Dit kan eveneens gestort worden op de hierboven vermelde rekening, ofwel contant betaald worden aan de afdeling 'postabonnementen' van elk Belgisch postkantoor.

Geelgors. april 1985 tot 4 ex. in WMZ-bos, Kapellebrug, Hulst (T. Ysebaert).

Ortolaan. 13-5-85 1 ex. langs Molendijk, Rumpst (W. de Jong, De Dompfoorn 19(2);26); 16-5-85 ♀ t.Z. van Midsland, Terschelling (E. Nieuwstraten, N. van Dulvendijk); 18-5-85 2 zingende ♂♂ Crayelheide, Maasbree (H. van der Geest, W. Pompert, J. Zwaaneveld); 21-5-85 ♀ op dijk thv de Roompot, Wissekerke (A. Ovaa); 2-6-85 ♂ bij Oirschot (P. Maréchal).

Groenling. 5-3-85 32 ex. foer. op het strand bij Zuidpier, IJmuiden (E. Weygertse).

Frater. 12-1-85 22 ex. Lobith (L.M.J. van den Bergh); 10-3-85 ca 50 ex. parkeerplaats, Zuidpier, IJmuiden (H. van der Geest, J. Zwaaneveld).

Keep. 15-4-85 ♂ en ♀ WMZ-bos, Kapellebrug, Hulst (T. Ysebaert).

Raaf. 8-1-85 2 ex. op voer in tuin, Kapelweg, Amersfoort (echtp. B. Holsteijn).

Wil degene die een oproep wilde plaatsen voor waarnemingen van Kiekendieven zich melden bij de redactie?

Aangeboden

Zeiss 15 x 60, rubber lensvattingen, harde lederen tas, draagriem, statieffklem; zeer fraai; ideaal voor kust, wad, open terrein en bergen. Nieuw ca. f 3.340,—. Vaste prijs f 2.000,—.

Leitz schouderstatief, compl. m. draagriem; de beste voor mobiel telewerk.

Ardea, v.a. jrg. 50 (1962) nr. 3/4 t/m jrg. 73 (1985) nr. 1, tegen elk redelijk bod.

Tel. 076 - 225 249 (na 20.00 uur).

Twee wintercursussen voor vogelaars

Studio Vogelvreugd organiseert aanstaand winterseizoen twee cursussen die beogen een handreiking te verschaffen voor het zelfstandig verrichten van veldonderzoek. De deelnemers ontvangen instructieve informatie over de regels van verantwoord onderzoek, alsmede suggesties en ideeën voor eigen activiteiten. Toepassing van het geleerde kan de resultaten van natuurstudie aan belang en betekenis doen winnen.

1. **Beter Vogelonderzoek** (docent: Hugh Gallacher), gericht op de planmatige opzet van vogelonderzoek. Aan de orde komen onder andere:

- geschikte onderwerpen
- nut van theorieën
- beschrijven en verklaren
- ordenen van gegevens
- tabellen en figuren
- verslaglegging.

2. **Statistiek voor Vogelaars** (docent: Henrik de Nie), er op gericht de deelnemers in staat te stellen de meest gangbare bewerkingen op waarde te schatten en zelfstandig toe te passen. Aan de orde komen onder andere:

- de gedachtengang achter de statistiek
- waarschijnlijkheidsverdelingen
- betrouwbaarheidsgrenzen
- significantiegebied
- correlatiecoëfficiënt
- computer en rekenmachine.

Een brochure met nadere informatie (data, tijden, plaatsen, inschrijvingskosten en dergelijke) kan aangevraagd worden bij Studio Vogelvreugd, Torenlaan 36, 2215 RX Voorhout, 02522-15510 of 070 - 793 013.

Bestel onze veertiendaagse Vogelkalender 1986 nu

Om het bestellen van de Vogelkalender 1986 zo gemakkelijk mogelijk te maken hebben wij voor de lezers van 'Het Vogeljaar' wederom een accept-girokaart in dit nummer bijgesloten. Vergeet u niet op deze kaart het **bedrag** ad. f **13,50** in te vullen en uw **gironummer**. Bestel zo vlug mogelijk, zodat u in elk geval deze kalender in 1985 al in huis hebt. De zeer geliefde Vogelkalender is ook zeer geliefd om cadeau te geven.

Gemakkelijk formaat, duidelijk kalendarium en elke veertien dagen een prachtige kleurenfoto.

Voorkomt teleurstelling en bestel nu meteen, de kalender zult u dan zo spoedig mogelijk na verschijning ontvangen.

Ook dit jaar verschijnt van deze Vogelkalender ook weer een Franstalige editie. De prijs is eveneens f 13,50, maar bij bestelling dient vermeld te worden 'franstalige editie'. Uw Franse vrienden en kennissen maakt u hiermee blij en verbreidt u tevens de vogelbeschermingsgedachte in de Franstalige landen. Desgewenst kan de bestelde kalender rechtstreeks naar het door de besteller aangegeven (duidelijk schrijven) buitenlandse adres gezonden worden.